

98/133

ARKIV

KULTURKONTORET

HEMSEDAL KOMMUNE
3560 Hemsedal

Universitetets Oldsaksamling
Frederiksgt. 3

0164 OSLO

INST. FOR ARKEOLOGI, KØRSTHISTORIE OG HUMISMATIKK	
Universitetet i Oslo	
Saksb.: HGL	Kopi:
18 JUN 1998	
Ark.: 0617	
Saksnr.: 98/4046	Dok. nr.: 1

Dato: 16.06.98

Ark : C51

Vår ref: 150/98

FUNN AV PILESPISS PÅ GOLSFJELLET

Vedlagt følger ein avisartikkel og ein kopi av kart over Golsfjellet (har ikkje ØK-kart derfrå). Skiferpila er hos finnaren Olav Svello frå Gol. Adressa er 3550 Gol. Eg har sagt at det er innleveringsplikt på oldsaker, og at han vil få eit brev om innlevering. Som takk får han eit diplom. Reknar med at det fortsatt er slik.

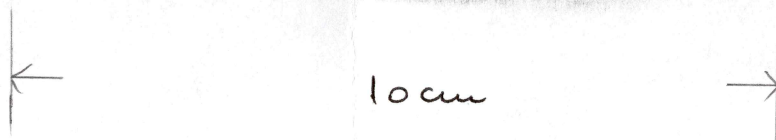
Etter at denne avisartikkelen stod på trykk, har fleire ringt meg og sagt dei har gjenstandar, så det kan vel bli meir framover. Og det er jo bra.

Med vennleg helsing

Sissel Carlstrøm
Kultursjef

Vedlegg

Pilespiss av skifer.

Finne ved nordre kanten på
Golsfjell.

Finnes: Olav Svello, 3550 684

Klipp i klipparkivet

UNIVERSITETET
I OSLO

0617

ARKIV

Olav Svello
3550 Gol

Deres ref:
Vår ref: 98/4046-2

Oslo: 22 juni 1998

INSTITUTT FOR ARKEOLOGI,
KUNSTHISTORIE OG NUMISMATIKK

Oldsaksamlingen med Vikingskipshuset
Frederiks gate 3
0164 Oslo

Besøksadresse
Frederiks gate 3

Telefon: 22 85 95 39
Telefaks: 22 85 95 24
Email: hakon.glorstad@iakn.uio.no

Funn av pilspiss av skifer på Lauvset, Gol k, Buskerud.

Universitetets Oldsaksamling har fått vite gjennom kulturkontoret i Hemsedal kommune at De oppbevarer en pilspiss av skifer. Oldsaksamlingen er svært glad for at De har tatt vare på funnet. Funn som privatpersoner sender inn er et viktig bidrag til museets samlinger og fører i mange tilfeller til ny kunnskap om forhistorien. At slike funn kommer under kyndig forvaltning, bidrar både til nye forskningsresultater og ikke minst til en større mulighet til å formidle en bygds forhistorie til de som bor der. Vi ønsker derfor at De så snart som mulig sender funnet inn til oss og samtidig fyller ut det vedlagte funnskjemat.

I denne sammenhengen må det opplyses om *Lov om kulturminner av 9. juni 1978*. I denne loven framgår det at alle oldsaker er fredet og er statens eiendom. Alle som finner oldsaker plikter derfor å sende dem inn til Oldsaksamlingen. Som takk for den interessen som vises, kan finneren enten få diplom og fotografi av funnet, eller finnerlønn. Dette tilbudet gjelder også Dem.

Med hilsen

Heid G. Resi
Leder for museumsavdelingen

Håkon Glørstad
førstekonsulent

Kopi: Fylkeskommunen, kulturavdelingen og Hemsedal kulturkontor (ref 150/98)

UNIVERSITETETS OLDSAKSAMLING
Frederiks gate 2
0164 Oslo 1
Sentralbord (02) 416300

Aks. nr. 98 1133 Innlevert av

ARKIV

Adr.: _____

I samband med (funn) _____

Gårdsnavn, gårds- og bruksnr. Skimmbrøyta 48 - 193.

Kirkesogn (s), prestegjeld (p), kommune (k), fylke:

Ges Ges. Ges. Briske m.f.

Finnerens navn:

Olav Tue Mø

Finnerens adresse:

3550 Ges

Grunneierens navn:

Olav Tue Mø

Grunneierens adresse:

3550 Ges.

Har funnstedet noe særlig navn? Skimmbrøyta

Hva slags mark og lende (åker, hage, skog, ur, strand, vann e.l.):

Dyrke mark.

Var der sandjord/myrjord/leirjord? Strek under det som passer.

Hvor ligger det i forhold til gården (omtrentlig avstand og retning):

Hvis dette ikke passer, angi funnstedet ut fra faste terrengmerker (vann, nut, vei, berghammer, trigonometrisk punkt e.l.):

Funnet er på byggekanth.

Tomten er delt på Skimmbrøytaollen gnr. 48 bna. 64.

Hvor dypt lå det? ca 30 cm Høyde over havet ca. 700 - 800 m.

Under hva slags arbeid? gravarbeid Når? 1994 - 95

Ble det sett annet av interesse (trekull, bein, aske, steinheller?):

Det var noen jernutvinningsler.

Andre opplysninger (tidligere funn på stedet, spor, sagn eller tradisjon etter gammel bosetning):

By bygde bygge på dems kanth i 1980

spor etter hus, anlegget her.

Dersom her ikke er plass nok, bruk baksiden eller et nytt ark.

Ønsker De finnerlønn eller diplom og fotografi av oldsaken/oldsakene?
(strek under det som passer)

Returneres Universitetets Oldsaksamling
Frederiks gate 2, 0164 Oslo 1

Inst. for ARKEOLOGI, KUNSTHISTORIE OG NUMISMATIKK		
Universitetet i Oslo		
Saksb.:	22 JUL 1998	Kopi:
Ark.:	0617	
Saksnr.:	98/4046	Dok. nr.: 3

UNIVERSITETET
I OSLO

0617-48
ARKIV

Olav Svello
3550 Gol

INSTITUTT FOR ARKEOLOGI, KUNSTHISTORIE
OG NUMISMATIKK

Oldsaksamlingen med Vikingskipshuset
Frederiks gate 3
0164 Oslo

Deres ref:

Vår ref: 98/4046 -4

Håkon Glørstad
Besøksadresse
St. Olavs gt. 29

Oslo: 29 september 1998

Telefon: (47) 22 85 19 75

Telefaks: (47) 22 85 19 38

E-mail: hakon.glorstad@iakn.uio.no

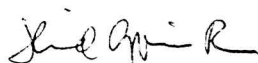
Pilspiss av skifer (aks 98/133) fra Skinnhaugbu av Løsergård, 48/193, Gol k, Buskerud

Universitetets Oldsaksamling vil med dette takke for den flotte pilspissen vi har mottatt fra Dem. Denne typen funn kan dateres til første del av yngre steinalder, ca 4000 til 2400 f.Kr. Skifer som råstoff er ikke i bruk før denne tiden, slik at bruk av skifer faktisk markerer overgangen mellom eldre og yngre steinalder, flere steder i Norge. Skiferpilene ble masseprodusert med en ganske avansert teknikk. Fra områder med fin skifer ble det tatt ut plater som var noen millimeter tykke. På disse platene ble det risset inn parallelle furer, med ca 1,5 cm mellomrom. Slik ble skiferplaten nesten seende ut som en sjokoladeplate. Platen ble så brukket opp langs furene, slik at man fikk flere slanke, flate staver. Disse ble kuttet opp og slipt til pilspisser lik den De fant.

Pilspisser av skifer finnes både ved kysten, og særlig i innlandet. Her finnes de i områder som den dag i dag har godt jaktterreng for elg og rein. For eksempel ved Tyin er det plukket opp mangfoldige ødelagte pilspisser i det området der reinen brukte å svømme over vannet. Det virker som skiferspissene var spesielt utviklet for storviltjakt. Forsøk med slike pilspisser har vist at de er svært effektive prosjektiler med stor, dødelig kraft: Når spissen treffer beinet så splintres den og påfører dyret store skader.

Fra Golsfjellet er det ikke funnet så mange slike skiferspisser, noe som gjør pilspissen De fant ekstra interessant. Fra Tisleifjorden er det kjent en god del steinalderboplasser, men disse er ikke undersøkt av arkeologer. Det er sannsynlig at en arkeologisk undersøkelse av dette området ville ha påvist en like intensiv bosetning her som for eksempel på Dokkfløy i Oppland, der det er påvist bosetning fra eldre steinalder og langt inn i jernalderen, og det er nok i denne sammenhengen pilspissen De fant, skal settes: Hele pilspisser funnet andre steder enn ved elvebredder og vann, tolkes gjerne som bortskutte piler fra jaktturet. Skaftet har jo forlenget råtnet opp, slik at det kun er pilspissen som ligger igjen. Det er derfor mulig at pilspissen fra Skinnhaugbu er et minne etter en jakttur i yngre steinalder, fra boplassene ved Tisleifjorden.

Vennlig hilsen

Heid Gjøstein Resi
Leder for museumsavdelingen

Håkon Glørstad
førstekonsulent

Kopi: Fylkeskommunen, kulturavdelingen

Department of Archaeology, Numismatics and History of Art
University of Oslo